

- соціально-економічна ефективність;
- соціальна інтегрованість;
- соціально-організаційна керованість;
- суспільна активність.

Далі визначається коло актуальних проблем, від розв'язання яких залежить досягнення кожної цілі, і на цій основі визначаються конкретні задачі розробки проєкту. Основний зміст проєктування полягає в конструюванні сукупності засобів, що дозволяють розв'язати поставлені завдання та проблеми, досягти визначених цілей. Ці засоби фіксуються у двох формах: як система параметрів проєктованого об'єкта та їх кількісних показників; як сукупність заходів, які забезпечують реалізацію проєктованих показників та якісних характеристик майбутнього об'єкта.

Таким чином, в основних, розглянутих нами визначеннях проєктування відзначаються зовсім різні сторони цієї складної діяльності: від творчого характеру проєктування до процесу прийняття рішень, що вимагає вже глибокого психологічного аналізу. Дехто розглядає проєктування як специфічну форму моделювання, спрямовану не тільки на пізнання відображуваних елементів дійсності, але і на створення нових її елементів. Інші визначають проєктування найважливішим компонентом освітнього процесу, що призначений для створення нових понять і концепцій.

Список використаних джерел

1. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови / В.Т. Бусел, В.Т. Бусел. Київ : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. 140с.
2. Васьков Ю.В. Педагогічні теорії, технології, досвід /Ю.В. Васьков Харків : Скорпіон, 2000. 120 с.
3. Проєктно-технологічна діяльність учнів на уроках трудового навчання: теорія і методика [за заг. ред. О.М.Коберника.] Київ : Наук, світ, 2003. 172 с.

АПСАЙКЛІНГ- ПРОЄКТИ ЯК ЕКОТРЕНД СУЧАСНОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Джураєва Я. Л.

викладач спеціальних дисциплін

Комунального закладу

«Покровський педагогічний фаховий коледж», м.Покровськ

Проблема сміття та старих речей в сьогоденні вже не просто складність, а глобальне екологічне завдання, яке потребує негайного

вирішення. Сучасні люди споживають набагато більше, ніж попередні покоління. Обсяги споживання щорічно збільшуються, а з ними збільшуються обсяги сміття. Як вирішити проблему зі сміттям? Екологічна проблема відходів отримала сильний поштовх завдяки технічному прогресу. Особливо важливою умовою збереження екології постає передача екологічних знань молодому поколінню, у тому числі про умови виробництва енергії та її використання, сучасні екологічні проблеми. Дану проблему необхідно розв'язувати на вищому державному рівні, починаючи з закладів освіти.

Сьогодні освіта орієнтована на оптимізацію сталого розвитку, в основі яких є сприяння розвитку і захисту планети. Зміна поглядів на роль освіти у розв'язанні проблем екологічного характеру, нові вимоги до професійної діяльності вчителів в умовах сталого розвитку виділяють проблему підготовки майбутніх фахівців у контексті екологічної освіти та екодизайну. Визначення цінностей сталого розвитку та екологічної культури, яка формується у процесі здобуття освіти, ставить питання якісного оновлення системи фахової підготовки та розвитку екологічної культури майбутніх учителів, зокрема вчителів трудового навчання та технологій, здатних ефективно впроваджувати та якісно реалізовувати екологічну освіту та технології учнівської молоді [4].

Керуючись прийнятим у 2019 році Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період 2030 року» визначаємо, що однією з основних цілей і завдань впровадження освіти в інтересах сталого розвитку є запровадження екологічної освіти та виховання, усієї просвітницької діяльності з метою формування в суспільстві екологічних цінностей і підвищення його екологічної свідомості [2].

Так і у Концепції «Нова українська школа» однією з ключових компетентностей, яких набуватимуть учні, є екологічна грамотність, тобто «уміння ефективно та раціонально використовувати природні ресурси у рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини» [1]. Тому саме трудове навчання має великий потенціал для розвитку екологічної культури і поведінки, шляхом упровадження проектної діяльності.

Трудове навчання у середній школі та технології у старшій школі - два навчальних предмети, які інтегрують у собі знання інших предметів, що вивчаються в закладах загальної середньої освіти, які формують технологічно грамотну особистість у процесі проектно-технологічної

діяльності. Оскільки технологічна діяльність тісно пов'язана з дотриманням екологічних норм, важливою є екологічна підготовка майбутніх учителів цієї галузі. В оновленій програмі трудового навчання передбачено послідовне набуття екологічної грамотності [3]. Логічним є запровадження в освітній процес технологій, які сприяють формуванню у студентів готовності до дій на збереження навколишнього середовища, оскільки в умовах розв'язання проблем забруднення довкілля актуальними є питання ощадливого використання природних ресурсів та довговічного використання вже існуючих речей. Однак, методичних рекомендацій на допомогу вчителю трудового навчання та технологій, які б висвітлювали особливості реалізації екологічного спрямування проєктної діяльності учнів, на сьогодні розроблено недостатньо.

У процесі опанування професії майбутнім учителям трудового навчання та технологій під час реалізації проєктної діяльності запропоновано впровадження технології «Апсайклінг». У перекладі з англійської термін «upcycling» означає переробку, вторинне використання чого-небудь або навіть «нове життя» речей. Цей оригінальний спосіб переробки сміття є творчим процесом, оскільки завдяки кмітливості й таланту в результаті виходить абсолютно новий й досить корисний у повсякденному житті виріб [5].

Ця технологія допомагає мінімізувати використання ресурсів та сприяти повторному використанню, відновленню та переробці матеріалів надалі. Трансформація старих речей у нові без залучення нових ресурсів або з мінімальним використанням нових, створення нового функціоналу для предметів, які не можна використовувати за основним призначенням, - основа апсайклінгу [6].

Упровадження технології «Апсайклінг» в освітній процес майбутніх учителів трудового навчання та технологій є фаховою підготовкою, оскільки навчальними програмами з трудового навчання та технологій передбачено реалізацію проєктів із вторинної переробки матеріалів, зокрема орієнтовний проєкт «Друге життя старим речам» [3]. Відповідно, і майбутні вчителі мають бути готовими до реалізації таких проєктів. Упровадження технології вторинної переробки матеріалів упроваджувалось на заняттях професійного спрямування:

- у процесі опанування курсів «Декоративно-прикладне мистецтво» та «Основи дизайну»;
- під час вивчення тем із дисципліни «Технологія швейного виробництва»;

- у практичній роботі з «Практикуму з обробки текстильних матеріалів»;
- під час виконання практичних завдань на заняттях з «Практикуму з обробки конструкційних матеріалів».

Реалізація проєкту здійснюється в кілька етапів. Перший - пошук технологій переробки або оновлення виробу: від простого оздоблення до кардинальної зміни конструкції декоративного виробу. На цьому етапі здійснюється пошук ідей щодо виконання роботи, порівняння з моделями-аналогами, виконання ескізів майбутньої моделі, добирається відповідна технологія, доцільна у кожному конкретному випадку.

Другий етап - проєктно-конструкторський, де вивчається проєктування декоративних виробів, технологія виготовлення чи оздоблення, вибирається оптимальний варіант оновлення та дизайну моделі, розробляється конструкція та підбираються матеріали.

Третій етап - технологічний, в якому здійснюється безпосереднє виготовлення нового декоративного виробу. Використовуються техніки: аплікації, вишивки, виготовлення м'яких іграшок та ляльок тощо. Можна знайти багато ідей, як із непотрібних речей зробити красиві і корисні вироби. Це можуть бути органайзери, рюкзаки, сумки, м'які іграшки, інтер'єрні прикраси і навіть меблі.

Апсайклінг-проєкти мають ряд переваг:

- мінімальні матеріальні затрати;
- широке поле для розвитку креативності;
- екологічне виховання через практичну діяльність.

За дистанційного навчання в умовах карантину такі проєкти набули особливої популярності, адже не всі студенти мають можливість придбати нові матеріали, а вдома завжди можна знайти непотрібні речі. Прикладом такого проєкту може слугувати виготовлення текстильних гарбузів з трикотажних речей (попередньо вживаних предметів одягу), студентами 4 курсу КЗ «ППФК» технологічного відділення на заняттях з предмету професійного спрямування, а саме «Декоративно-прикладного мистецтва». Варто зазначити, що реалізація таких проєктів майбутніми учителями трудового навчання та технологій сприяє розвитку творчих здібностей, креативності, пошуку нестандартних рішень, відповідальності студентів. Кожна виготовлена річ - неповторна, унікальна, має інноваційний дизайн, та обов'язково практичне застосування адже для її створення застосовуються індивідуальний підхід і дизайнерське бачення кожного окремого студента. Крім того, порушується питання екологічного виховання та культури -

перероблена річ ще матиме «друге життя», а не викинеться на смітник. Безумовно виконання таких проєктів сприяє екологічній активності майбутніх фахівців.

Однією з перспективних технологій, яка покликана заощаджувати ресурси та ефективно, на власному досвіді зберігати навколишнє середовище від значної кількості непотрібних речей, є технологія «апсайклінг». Творче переосмислення та перероблення вже непотрібних речей у нові декоративні вироби, можливе на уроках трудового навчання та технологій, де шляхом пошуково-практичній діяльності розвивається креативність, індивідуальність, художнє бачення та необхідні навички предметно-перетворювальної діяльності. Відповідно, зростають вимоги до вчителя, який, окрім спеціальних фахових компетентностей, повинен мати високий рівень екологічної культури, адже оновлення технологічної освітньої галузі передбачає якісно новий рівень екологічної освіти учнівської молоді.

Список використаних джерел

1. Концепція «Новаукраїнська школа». 2016. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
2. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року: Закон України від 28.03.2019 р. N2697VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>
3. Трудове навчання. 5-9 класи: програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 2017. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>.
4. Чистякова Л. О. Екокультура майбутніх учителів трудового навчання та технологій: теорія і практика. Дніпро : Середняк Т. К., 2020. 372 с.
5. Чупріна Н.В., Сусук М.Б. Апсайклінг та його визначення як напряму екодизайну в сучасній індустрії моди. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архитектура. 2014. № 3. С. 38–41.
6. Цимбалюк К. Апсайклінг: мистецтво перетворення відходів. URL: <https://times.zt.ua/apsayklinh-mystetstvo-peretvorennia-vidkhodiv/>, 2019.